

Store krav og ambisjoner for avfallsbransjen

Men er det realistisk og er vi villige å betale?

Aktører

Lang transport

«Papirmål»

For lite openheit

Myter

Ubalanse

Brukar

Dyrt (For dyrt)

Frustrasjon

Sortering fånyttas

Eksterne

Lov og forskrift

EU

Andres
målsettingar

Etc, etc

Leverandør

Balanse

Openheit

Eigne

målsettingar

Lønnsom drift

(konkurrans)

Lever

etterspurte

tenester

Brukar

Pris OK

Forståing

Aksept

Vere med på laget

Miljøsertifisering

Tillit

Sirkulært

Mest mulig
kortreist

Kunnskap og
bevissthet

Harmoni

Frå må til vil

Motivasjon

Evolusjon vs
revolusjon

Holdningsendring

Betalingsvilje

Mål for miljøfylket

Langsiktig utviklingsmål 2:

Møre og Romsdal skal bli miljøfylke nr. 1

Fylkesplanmål

Møre og Romsdal skal:

1. redusere klimagassutsleppa slik at fylket er klimanøytralt i 2030, og bidra til 55 prosent kutt i ikkje-kvotepiktig sektor
2. forvalte sjø- og landareala slik at det blir lagt til rette for berekraftig verdiskaping, basert på ein arealbruk som avgrensar behovet for transport, og hindrar unødvendige landskapsinngrep
3. ha god tilstand på 90 prosent av økosystema både på land og i vatn, og stanse tap av naturtypar og artar
4. bevare viktige landskap, og redusere tapet av verdifulle kulturminne og kulturmiljø til under 0,4 prosent årleg
5. basere auka produksjon og bruk av energi på energieffektivisering, fornybare energikjelder og utsleppsfri energi
6. førebygge at uønskete hendingar skjer, og ha ein fysisk, digital og organisatorisk infrastruktur som er rusta til å takle klimaendringar og akutte kriser
7. ha ein leiande posisjon i utviklinga av ein grøn sirkulær økonomi med høg grad av gjenbruk, og god avfallshandtering

7. ha ein leiande posisjon i utviklinga av ein grøn sirkulær økonomi med høg grad av gjenbruk, og god avfallshandtering

Nasjonale forventningar til regional og kommunal planlegging 2023–2027

Vedteke ved kongeleg resolusjon 20. juni 2023

Kommunal- og distriktsdepartementet

sar går tapt. Dette erstattar uttak av, og produksjon med, nye ressursar. Langsiktig og berekraftig forvaltning av ressursar og effektiv arealbruk er viktig for å redusere forbruk, klimagassutslepp og tap av natur og kulturmiljø.

Sirkulær økonomi gjev rom for utvikling av nye verksemdar og arbeidsplassar i heile landet, og fylkeskommunane og kommunane kan leggje til rette for dette gjennom samfunns- og arealplanlegginga, verksemdsutøvinga og som pådrivarar for næringsutvikling. Kommunane har ei sentral rolle i omstillinga gjennom forvaltninga av eigne areal, infrastruktur og eigedomar, i utforminga av avfallstenester, lokalisering og tilrettelegging av avfallsbehandling og ved å leggje til rette for ombruk av eksisterande bygningar og anlegg og auka materialgjenvinning. Fylkeskommunar og

kommunar kan også påverke forbruket ved å stille klima- og miljøkrav innanfor regelverket for offentlege anskaffingar.

Gjenbruk av overskotsmassar og andre mineraliske ressursar av god kvalitet er eit viktig steg mot ein sirkulærøkonomisk bygg- og anleggsbransje. Gjenbruk kan redusere arealbehovet og kostnader og utslepp knytte til transport, avgrense deponering av massar på land og i sjø, og bidra til at grus- og pukkressursane varer lenger. Det er viktig at uttak av nytt byggjeråstoff og areal til mellomlagring og deponering av overskotsmassar blir sett i samanheng og avklart i regionale og kommunale planar. I alle planar for større utbyggingar er det viktig at ein prøver å oppnå massebalanse for å unngå overskotsmassar.

Manglar i det sirkulær kretsløpet

Det globale fotavtrykket har auka med 66 prosent sidan 2000. I ein lineær økonomi hentar vi ut ressursar og foredlar dei til produkt som vert brukt til dei vert øydelagt og blir kasta som avfall. I den sirkulære økonomien skal vi redusere og optimalisere ressursbruken. Delingskultur, sambruk, tenester for vedlikehald og returordningar blir viktige. Produkt, bygg og infrastruktur må ha lengst mogleg levetid og vere designa for ombruk, reparasjon og resirkulering. Det er i dag fleire «hol» i lokale og regionale verdikjeder som gjer det vanskeleg å utvikle sirkulære kretsløp. Vi har ikkje data på materialstraumar inn og ut av fylket. Omlagging til sirkulær økonomi har potensial til å skape mange nye, lokale arbeidsplassar. Kommunesektorens organisasjon (KS) har peika ut fem område som har størst potensial for auka sirkularitet i kommunesektoren: * Industri og næringsutvikling

Kunnskapsgrunnlag for Regional planstrategi og Fylkesplan Møre og Romsdal 2025 – 2028

16

Møre og Romsdal
fylkeskommune

KUNNSKAPSGRUNNLAG TIL Regional planstrategi og Fylkesplan 2025 – 2028 Møre og Romsdal

*Bygg, areal og infrastruktur *Grøn transport og mobilitet *Matsystem og skogbaserte verdikjede *Avfall, avløp og gjenvinning

Lenker til meir kunnskap:

[Berekrftsrapport Møre og Romsdal](#), Møre og Romsdal fylkeskommune og U4SSC, 2021

[Restråstoff i blå og grønne verdikjeder i Møre og Romsdal – status og mulige](#)

[bruksområder innen mat, fôr og gjødsel \(PDF\)](#). NORSØK, 2020

[Kunnskapsgrunnlag. Kommunesektorens arbeid med sirkulær økonomi \(PDF\)](#), Deloitte 2022

[Studie av potensialet for verdiskaping og sysselsetting av sirkulærøkonomiske tiltak \(PDF\)](#), SINTEF, 2020

- I berekraftsmålinga av fylket, er sirkulær økonomi eit av områda som er peika ut som spesielt eigna for felles, regionalt samarbeid. Kven skal sitte i førarsetet for å

Realistisk?

Ubalanse

Balanse

Harmoni